

Remissvar - Handlingsplan för en långsiktig utveckling av tolktjänsten för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet (SOU 2022:11)

Ert diarienummer: S2022/01621

Inledningsvis ställer sig Region Sörmland positiv till betänkandets förslag om en handlingsplan för långsiktig utveckling av tolktjänsten som helhet. De nationella satsningar som föreslås kan leda till en mer samordnad och effektiv utveckling av tolktjänsten. Region Sörmland vill särskilt belysa några områden och lämnar härmed sina synpunkter.

Regionens ansvar för tolktjänst förtydligas och förstärks

Region Sörmland instämmer med att det finns flera fördelar med att behålla och utveckla dagens system med regionala tolkcentraler. Tolkcentralen är den naturliga instansen för målgruppen att vända sig till för tolktjänst inom regionen.

Regionen ser positivt på möjligheten att utföra tolktjänster i överenskommelse med andra aktörer inom regionen och med andra regioner. På så sätt kan ”en väg in för tolkanvändaren” upprätthållas samtidigt som tolkkompetens inom regionen kan behållas och användas effektivt.

Region Sörmland ser fördelar med att reglera regionernas ansvar i en ny lag. En ny lag förtydligar regionens ansvar för tolktjänster till viss del, men regionen ser också att det kommer att finnas arbete kvar att göra, innan en tydlig struktur och tydliga riktlinjer är implementerade. Att regionerna får stöd i fortsatt arbete genom en nationell samordningsfunktion är bra och förväntas både underlätta och effektivisera handläggningen inom respektive region.

Region Sörmland vill påpeka att staten gör en ambitionshöjning inom regionernas ansvarsområde och därmed ska kostnaderna för denna höjning finansieras av staten i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen.

Region Sörmland anser att förslaget om prioritering av tolktjänster behöver en djupare analys. För Region Sörmland, som hanterar alla typer av beställningar, finns en risk att prioriteringen leder till etiska dilemman. Ett exempel är att tolkbeställning vid myndighetsärenden och arbetsplatsärenden inte ska prioriteras framför tolkbeställning av

fritidskaraktär. Det är önskvärt att prioritering inte är nödvändig alls, men i perioder av många tolkbeställningar och få tolkar som kan utföra tolktjänster, kommer bristsituationer att uppstå.

Region Sörmland instämmer med att tolkanvändarens inflytande kan utvecklas inom tolktjänsten. När tolktjänsten tas emot och utförs är regionens mening att möjlighet finns till inflytande. Med tolkar och tolksamordnare som känner till tolkanvändarens behov och önskemål kan tolktjänst med kvalitet tillhandahållas. Inflytandet kan utvecklas, till exempel i samband med utarbetning av riktlinjer och nya arbetsätt.

Region Sörmland bedömer att förslaget om att viss ledsagning ska ingå i tolktjänst för personer med dövblindhet överensstämmer med verksamhetens nuvarande tillämpning i stort.

Samlat och förstärkt tolkstöd i arbetslivet

Region Sörmland anser att förstärkning av tolktjänster i arbetslivet är mycket positivt för målgruppen. Att stödet samlas inom en myndighet förmodas underlätta situationen, för både tolkanvändare och arbetsgivare. Tolktjänster i arbetslivet har länge varit föremål för gränsdragningsproblematik vilket är olyckligt, och i slutänden riskerar att begränsa tolkanvändarens möjligheter i arbetslivet. Region Sörmland vill dock understryka vikten av att följa upp insatserna.

Eftersom regionen tillhandahåller tolktjänster inom arbetslivet till en mångfald av arbetsgivare och tolkanvändare, är det svårt att överblicka vad förändringen innebär ur arbetsgivarens perspektiv. Region Sörmland kan dock se en risk för ökad administration, för arbetsgivare som enbart använder grundläggande tolktjänster i arbetslivet idag.

Att Region Sörmland kan utföra tolktjänster i överenskommelse med de arbetsgivare och tolkanvändare som så önskar är positivt. Tolkcentralen har under lång tid byggt upp kompetens för tolkning inom arbetslivsområdet. Att denna kompetens kan tas tillvara samtidigt som kontinuitet i tolkning kan bibehållas för tolkanvändaren är bra.

Åtgärder som stödjer en fortsatt långsiktig utveckling

Region Sörmland delar betänkandets bild av mål och utgångspunkter för en långsiktig utveckling av tolktjänsten. Region Sörmland står bakom förslaget att inrätta en ny nationell samordningsfunktion för tolktjänstfrågor. De åtgärder som föreslås i handlingsplanen bedöms vara aktuella och genomarbetade.

Regionen ser en fördel i att utveckla förutsättningar för distanstolkning nationellt, genom till exempel informationsmaterial och kompetensutveckling. Region Sörmland ser även distanstolkning som en möjlighet att samverka mellan regioner, för att ta tillvara den tolkkompetens som finns, till exempel för tolkning inom hälso- och sjukvård.

Region Sörmland ser positivt på att betänkandet belyser området samordning och förstärkning av kompetensutveckling för tolkar. Att samordna den kompetensutveckling som finns och utveckla nya områden nationellt kommer att öka regionens medarbetares möjlighet att utvecklas genom hela yrkeslivet. Den senaste tidens digitala utveckling kommer att underlätta för medarbetare att delta. Nationell samordning och förstärkning förmodas gynna kompetensområdet som helhet, både för regionen som arbetsgivare samt för andra arbetsgivare inom tolktjänsten.

Att nationell funktion för samordning av tolktjänstfrågor har ansvar för flertalet av åtgärderna och även får i uppdrag att följa upp handlingsplanen är mycket bra.

REGION SÖRMLAND

Monica Johansson (S)
Regionstyrelsens ordförande

Jan Grönlund
Regiondirektör